

GRAAFINEN OHJEISTO

Vaalan kunnan graafinen ohjeisto linjaa kunnan visuaalista viestintää ja tarjoaa aineksia ja työvälineitä sen onnistuneeseen toteuttamiseen. Ohjeisto on tarkoitettu kunnan, sen työntekijöiden ja mahdollisten kolmansien osapuolien käyttöön.

Se on käyttöohje kunnan visuaaliselle identiteetille, ja ohjeistosta löytyvät vastaukset useimpiin visuaalisten elementtien käyttötilanteisiin. Ohjeisto määrittelee säännönmukaisesti logojen sekä tunnusten käytön ja typografian. Lisäksi se antaa esimerkkejä ilmeen sovelluksista.

Graafisen ohjeiston tarkoitus on kuitenkin ennen kaikkea ohjeistaa: se esittää parhaita käytäntöjä, ideoita ja sovelluksia tekemisen tueksi. Hyvä ohjeisto jättääkin tilaa myös harkinnalle ja hyvälle maulle.

Vaala

LUONNOLLINEN VALINTA

Yhtenäinen ilme auttaa kuntalaisia ja eri sidosryhmiä tunnistamaan kunnan viestintää ja palveluita sekä mieltämään ne osaksi yhtä ja samaa johdonmukaista kokonaisuutta, josta voi olla ylpeä.

Yhdessä kunnan brandbookin kanssa graafinen ohjeisto muodostaa kunnan brändipersonan sekä määrittelee kunnan viestinnän äänensävyyn ja hengen.

Graafinen ohjeisto myös osaltaan varmistaa, että yhtenäinen brändi-ilme erottuu selkeästi muista toimijoista ilman sekoittumisen vaaraa.

VAALAN TUNNUS

VAALAN TUNNUS

Liian usein juuri kunnan keskusta luo ulkopuoliselle mielikuvan kunnasta. Tosiassissa kunta rakentuu alueena monista vyöhykkeistä. Vaalankaan keskusta ei kerro koko totuutta Vaalasta, vaan todellinen Vaala alkaa vasta keskustan ulkopuolella.

Tämän vuoksi Vaalan kunnan uudessa tunnuksessa halutaan nousta korkeammalle – katsomaan, mitä Vaala oikeasti on. Tuoda esiin upeat vesistöt ja luonto, jotka ovat läsnä kaikkialla. Näyttää kaikille, mistä vaalalaisuus koostuu, ja auttaa kokemaan vaalaistuminen. Näistä syistä Vaalan kunnan uudessa graafisessa ilmeessä halutaan kertoa luonnon läheisyydestä ja sen tuomasta elinvoimasta.

TUNNUKSEN VARIATIOT

Tunnus sloganilla

Tunnus sloganilla
ja vaakunalla

Logo

Värikköversiot

Pelkistetyt versiot

Mustat versiot

Valkoiset versiot

Tunnus
sloganilla

Tunnus
sloganilla
ja vaakunalla

Logo

TURVARAJA LOGOSSA

Jokaisen tunnuksen eri variaatiolle on määritetty turva-rajat. Turvaraja on muodostettu tunnuksen ympärille käyttäen apuna sen a-kirjainta. Turvarajaa tulisi noudattaa aina, kun tunnusta hyödynnetään materiaaleissa.

Turvarajan sisälle ei tulisi asetella omia tekstejä, grafiikkaa tai muuta materiaalia.

Tunnuksen eri variaatioille on myös määritelty minimikoko, jota tulisi noudattaa.

Minimikoko
30 mm

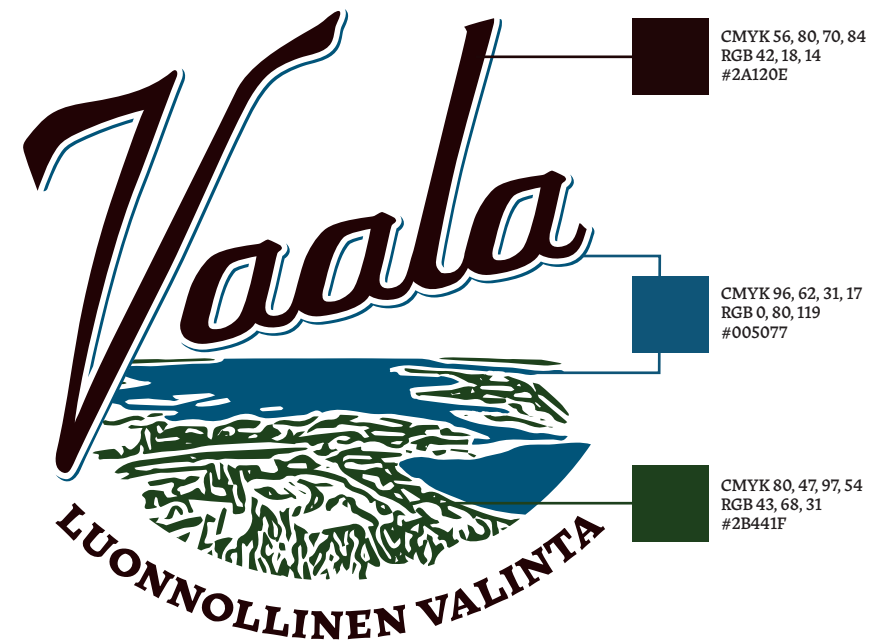
Minimikoko
15mm

Minimikokoisesta logosta on
poistettu varjoviivat.

TUNNUKSEN VÄRIMAAILMA

Väripaletti on rauhallinen, ja siinä on haluttu tuoda esiin Vaalan luontoa.

Tunnukselle on määritelty kolme väri variaatiota: värillinen, musta sekä valkoinen.

VAALAN VAAKUNAN KÄYTTÖ TUNNUKSESSA

Vaakunatunnuksessa perustunnukseen on lisätty Vaalan vaakuna tuomaan virallisuutta.

Vaalan kunnan vaakunaa käytetään ilmeen osana vain rajatuissa, erityisen virallisissa ja juhlallisissa yhteyksissä.

VAALAN VAAKUNA GRAFIKKANA

Vaakunasta on toteutettu myös versio, jossa on hyödynnetty vaakunan ääri viivoja. Vaakunan kuvaaminen yksivärisenä ääri viivalla on vaihtoehto, kun virallisessa viestinnässä halutaan käyttää vaakunan keveämpää, modernia versiota.

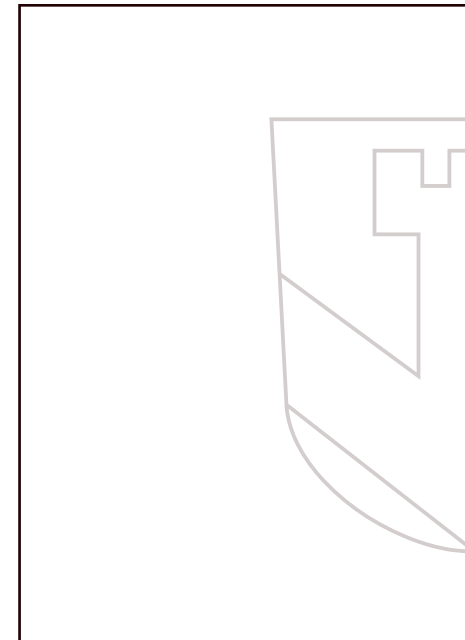
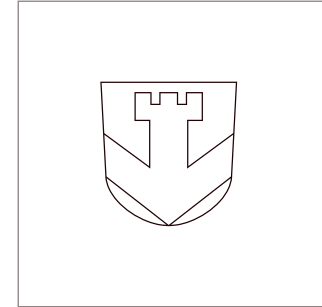
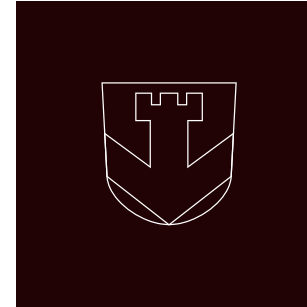
Ääri viivojen väriksi voidaan valita myös jokin muu ohjeistuksessa mainittu väri. Tällöin tulee harkita värin soveltumista suhteessa kyseessä olevaan materiaaliin.

Ääri viivallinen versio toimii myös erinomaisesti grafiikkana erilaisissa materiaaleissa – vaikkapa taustalle nostettuna, kuten oikeanpuoleisessa esimerkissä.

Vaalan vaakuna on suunniteltu 1965. Sen torniaihe on peräisin Kajaanin kihlakunnan sinetistä ja kaateinen polviorsi viittaa paikkakunnan nimen alkukirjaimiin.

Kaj-Erik Kajanderin suunnittelema vaakuna hyväksyttiin 10.8.1965 kunnanvaltuuston kokouksessa.

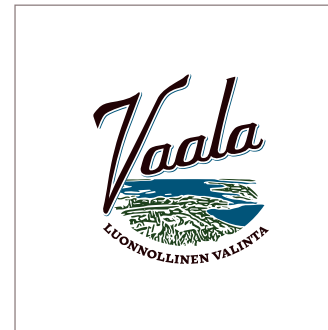

TUNNUKSEN OIKEAOPPINEN KÄYTTÖ

Tunnuksen taustalle kannattaa valita kuva tai väri, jonka kontrasti on tarpeeksi. Monivärinen tunnus toimii parhaiten valkoisella taustalla.

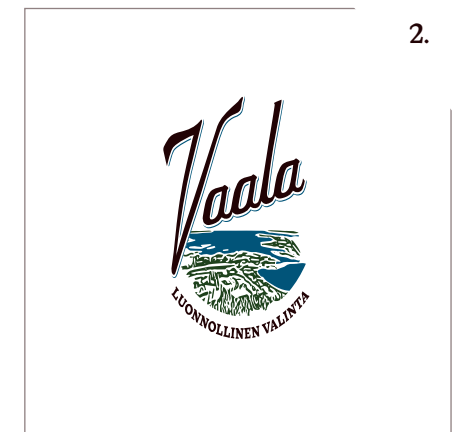
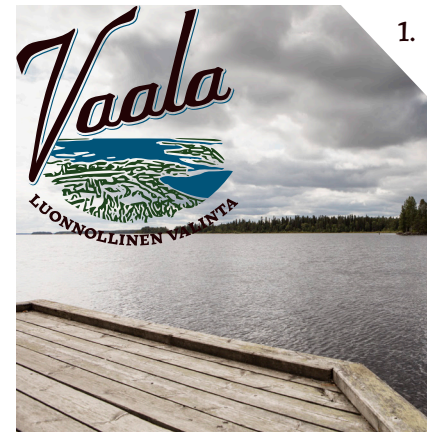
Tunnuksesta voidaan käyttää tarvittaessa mustaa tai valkoista versiota. Mustaa tunnusta tulisi kuitenkin käyttää ainoastaan mustavalkoisessa materiaalissa.

Tunnukselle on toteutettu myös kehys, jota on helppo hyödyntää monipuolisesti materiaaleissa. Lisää kehysten käytöstä sen omassa osiossa sekä materiaalien esimerkeissä.

TUNNUKSEN VIRHEELLINEN KÄYTTÖ

1. Tunnuksen käytössä ei ole noudatettu turvarajaa.
2. Tunnuksen mittasuhteita ei saa muuttaa.
3. Liian kirkkaat sävyt tai värit, joita ei ole määritetty ohjeistuksessa, eivät toimi tunnuksen kanssa.
4. Tunnuksen luettavuus on heikko taustaa vasten.
5. Tunnus ei ole luettava sen liian pienen koon takia.
6. Tunnusta ei saa kiertää tai kääntää, vaan sen tulee olla vaakasuorassa.

TUNNUKSEN KEHYKSET

Värilliselle tunnukselle on toteutettu kehys, joka koostuu ympyrästä, jonka reunat ovat siksak-kuviointia.

Kehyksen avulla tunnus voidaan helposti asetella erilaisiin materiaaleihin, joissa tunnus näkyy selkeästi ja on helppo lukea.

Kehys toimii myös mielenkiintoisena grafiikkana ja luo tunnukselle tilaa hengittää.

TUNNUKSEN HORISONTTIVIIVAT

*Myös horisonttiviivaa voidaan hyödyntää materiaaleissa grafiik-
kana. Horisonttiviiva asetellaan pääsääntöisesti materiaalin
alaosaan, mikäli mukana on myös Vaalan logo.*

*Pelkkää viivaa voidaan helposti hyödyntää materiaalin ylä- tai
alaosassa. Horisonttiviivoista on toteutettu myös valkoiset
versiot.*

Horisonttiviiva logon ja sloganin kanssa.

Pelkkä horisonttiviiva.

VÄRIT TUNNUKSEN KANSSA

VÄRIT TUNNUKSEN KANSSA

Tunnuksen kanssa toimivat pääsääntöisesti värit, jotka erottuvat kontrastiltaan tunnuksesta.

Värillisen tunnuksen tukena toimii pääsääntöisesti puhtaanvalkoinen. Oikealla esimerkkejä muista harkinnanvaraisista yhdistelmistä.

Markkinointimateriaaleissa käytetään pääsääntöisesti valokuvia niiden monipuolisen kuvakerronnan takia. Logolle kannattaa jättää tilaa materiaalin reunalle, tai vaihtoehtoisesti voi hyödyntää sille tehtyä alapalkkia. Monissa tapauksissa voi olla järkevää käyttää tunnukselle toteutettua kehystäkin. Lisää näistä vaihtoehdoista materiaalien esimerkeissä.

Tummusasteesta 70 % tai enemmän, logon tulee olla valkoinen, jotta sen luettavuus säilyy.

LISÄVÄRIT TEEMOITTAIN

LISÄVÄRIT TEEMOITTAIN

Lisävärit on määritelty teemoittain.

Ne auttavat tunnistamaan tietyn aihealueen. Niiden avulla pystytään määrittämään tiettyyn aiheeseen liittyvä värimaailma esimerkiksi esitteissä, tiedotteissa tai julisteissa.

Lisävärit toimivat myös erinomaisesti valokuvan kanssa, kuten oikeanpuoleisista esimerkeistä voi nähdä.

PÄÄVÄRI - VAALA
Vesistö

YRITTÄJÄT JA TEKNIikka
Auer

MATKAILU
Metsikkö

HYVINVOINTI
Viljapelto

KOULUTUS JA SIVISTYS
Auringonnousu

HALLINTO JA PÄÄTÖKSET
Puolukka

LISÄVÄRIEN VÄRIARVOT

VAALA

VESISTÖ	
PMS 3015 C CMYK 100, 35, 5, 20 RGB 0, 98, 155 #00629B	
PMS 7688 C CMYK 85, 25, 0, 0 RGB 0, 146, 212 #0092D4	PMS 3035 C CMYK 100, 30, 20, 75 RGB 0, 62, 81 #003E51

vaaleampi sävy tummempi sävy

MATKAILU

METSIKKÖ	
PMS 370 C CMYK 60, 0, 100, 25 RGB 83, 135, 32 #538720	
PMS 368 C CMYK 65, 0, 100, 0 RGB 120, 190, 32 #78BE20	PMS 371 C CMYK 50, 10, 100, 60 RGB 84, 98, 35 #546223

HYVINVOINTI

VILJAPELTO	
PMS 1245 C CMYK 5, 35, 100, 20 RGB 198, 146, 20 #C69214	
PMS 1235 C CMYK 0, 30, 100, 0 RGB 255, 184, 28 #FFB81C	PMS 132 C CMYK 10, 40, 100, 30 RGB 160, 116, 0 #A07400

YRITTÄJÄT JA TEKNIikka

AUER	
PMS 5483 C CMYK 65, 10, 25, 30 RGB 79, 134, 142 #4F868E	
PMS 5493 C CMYK 50, 5, 15, 15 RGB 127, 169, 174 #7FA9AE	PMS 5463 C CMYK 100, 45, 40, 90 RGB 7, 39, 45 #07272D

KOULUTUS JA SIVISTYS

AURINGONNOUSU	
PMS 159 C CMYK 0, 70, 100, 5 RGB 203, 96, 21 #CB6015	
PMS 157 C CMYK 0, 40, 75, 0 RGB 236, 161, 84 #ECA154	PMS 161 C CMYK 15, 70, 100, 70 RGB 96, 61, 32 #603D20

HALLINTO JA PÄÄTÖKSET

PUOLUKKA	
PMS 1955 C CMYK 10, 100, 55, 40 RGB 138, 21, 56 #8A1538	
CPMS 1935 C MYK 0, 100, 55, 5 RGB 197, 0, 62 #C5003E	PMS 7428 C CMYK 20, 100, 35, 60 RGB 106, 44, 62 #6A2C3E

Vaaleat ja tummat sävyt on määritelty tueksi lisäväreille.

CMYK-määrittelyä käytetään painomateriaalissa. RGB ja # (HEX) -määrittelyä käytetään WEB-väreissä.

KUVAMAAILMA

KUVAMAAILMA

Valokuvat ovat vahva keino tuoda esille Vaalan tunnelmaa ja sen tarinoita. Valokuvat ovat monikäyttöisiä ja toimivat niin printissä kuin sähköisissäkin medioissa. Rakennetulla ympäristöllä on kuvamaailmassa roolinsa, mutta aidoimmillaan Vaalan löytää luonnosta! Kuvissa keskiössä ovatkin luonto, kunnan asukkaat ja heidän tapansa elää.

Vaalalaiset ovat reippaita tekijöitä: meillä ei pönötetä tai jäykistellä! Kuvissa ihmiset ovatkin positiivisia, aktiivisia toimijoita, jotka esiintyvät omana itsenään. Kuvien henkilöt voivat olla tunnistettavia tai tunnistamattomia.

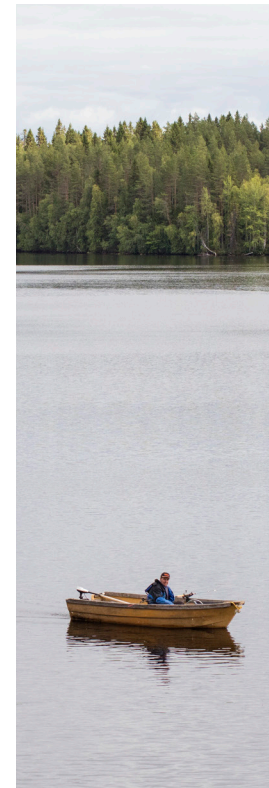
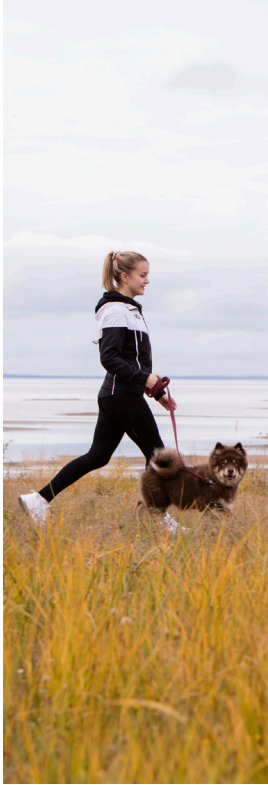
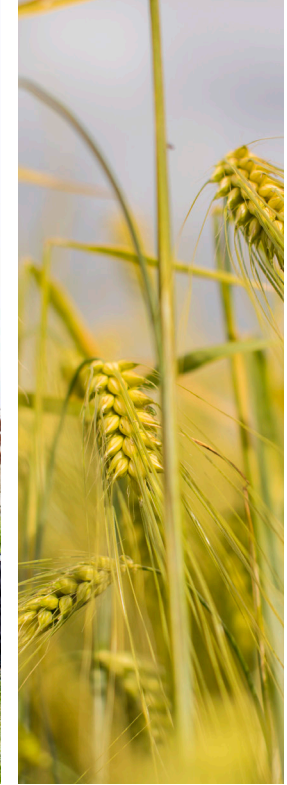

KUVAMAAILMA

Huomioitavaa:

- Kuvien esteettinen laatu
- Kuvien tekninen laatu (esim. tarpeeksi korkea resoluutio)
- Luonnollisuus ja luontevuus
- Toiminta ja liike
- Positiivinen ylpeys, optimistisuus
- Kuvien vaihtelevuus ja mielenkiinnon säilyttäminen
- Kuvan rehellisyys
- Yhtenäinen linja
- Älä litistä tai venytä myöskään valokuvia

Oma ja paikallinen kuva voittaa useimmiten kuvapankkikuvan. Mahdollista kuvapankkikuvaa käytettäessä tulisi pyrkiä löytämään aiheita ja paikkoja, jotka sopivat Vaalan visuaaliseen maailmaan ja ovat mahdollisimman lähellä Vaalan olosuhteita ja asukkaita.

TYPOGRAFIA

TYPOGRAFIA

Markkinoinnissa ja muissa materiaaleissa olisi aina hyvä noudattaa valmiiksi määriteltyä fontteja, jotta kunnan materiaalit pysyisivät laadukkaana ja yhtenäisinä.

Protest Regularia - käytetään otsikkona ja väliotsikkona.

Radal Mediumia - käytetään korostustekstinä tai nostoissa.

Radal Medium Italicia - käytetään leipätekstissä.

*Digitaaliset ympäristöt
(esim. Word & PowerPoint).*

Lato - käytetään otsikoinnissa, esimerkiksi dokumenteissa tai tiedostoissa.

Palatino - käytetään leipätekstissä, esimerkiksi dokumenteissa tai tiedostoissa.

Protest Regular

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÖ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö

1234567890

.,:;!?+##€%&/()

Radal - Medium

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÖ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö

1234567890

.,:;!?+##€%&/()

Radal - Medium Italic

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÖ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö

1234567890

.,:;!?+##€%&/()

Lato

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÖ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö

1234567890

.,:;!?+##€%&/()

Palatino

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÄÖ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö

1234567890

.,:;!?+##€%&/()

FONTTIEN VÄRIT

LUMI

CMYK 0, 0, 0, 0
RGB 255, 255, 255
#FFFFFF

**TEKSTIN VÄRI ON VALKOINEN,
MIKÄLI TAUSTA ON TUMMA.**

*Tekstin väri on valkoinen,
mikäli tausta on tumma.*

KAARNA

PMS 4625 C
CMYK 30, 70, 75, 80
RGB 79, 44, 29
#4F2C1D

**TEKSTIN VÄRI ON TUMMANRUSKEA,
MIKÄLI TAUSTA ON VAALEA.**

*Tekstin väri on tummanruskea,
mikäli tausta on vaalea.*

*Tarvittaessa Kaarna-sävyä voidaan korvata mustalla.
Näin voidaan toimia esimerkiksi mustavalkoisessa materiaalissa.*

*Tarvittaessa pääotsikon väri voidaan
korvata lisäväreillä.*

MATERIAALIEN ESIMERKKEJÄ

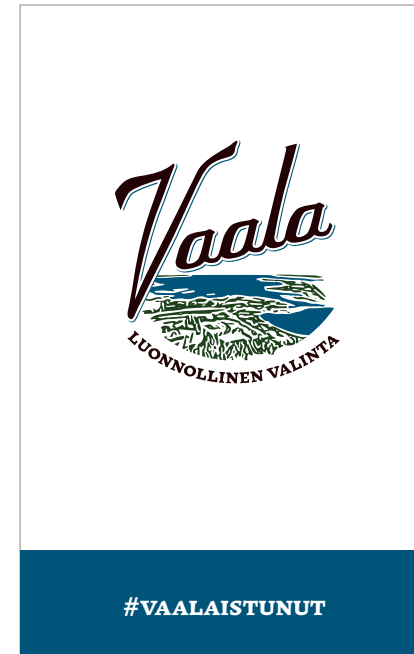

KÄYNTIKORTTI

Käyntikortti on edustava jaettava tapaamisissa – sen avulla voidaan tarjota tietoa helposti taskukoossa.

Väripalkissa käytetään pääsääntöisesti Vesistö-väriä. Tarvittaessa palkissa voidaan käyttää myös määriteltyjä lisävärejä. Kortin etupuolen alaosan teksti voidaan halutessa vaihtaa.

Kortin kääntöpuolella on määritelty oma osio mahdollisille sosiaalisen median käyttäjänimille.

Etupuoli

Kääntöpuoli

LOMAKEET

	Asiakirjan nimi	1(1)
Vaalan kunta Vaalantie 14 91700, Vaava 08 5875 6000		
Vastaanottaja Nimi Sukunimi / yritys Osoite Postinumero, Paikkakunta	xx.xx.202X	
Otsikko 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.	
Otsikko 2	Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.	
	Loppuverhdys (Lähetäjäorganisaation nimi) <i>Matti Meikäläinen (Allekirjoitus)</i> Matti Meikäläinen asema yrityksessä tai tehtävänimike	
<small>VAALAN KUNTA Osoite / DOKUMENTIN NIMI</small>		

Päivämäärä		Asiakirjan nimi
Vastaanottaja / yritys Lähiosoite 00000 Postitoimipaikka (Postinumero)		Vaalan kunta Vaalantie 14 91700, Vaava 08 5875 6000
Otsikko tähän riviin		
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.		
Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat.		
<i>Ystävällisin terveisin,</i>		
<i>Nimi Sukunimi</i> Titteli - Vaalan kunta		
<small>VAALAN KUNTA Vaalantie 14, 91700 VAALA, puh. 08 5875 6000, fax 08 536 1042, sähköposti, vaala@vaala.fi</small>		

JULISTE

Julisteella voidaan helposti informoida Vaalasta tai Vaalan tapahtumista.

Julisteissa voidaan käyttää tekstin sijoittamiseen alhaalla olevaa palkkia. Palkin korkeutta voidaan kasvattaa, mikäli tekstimäärä sitä vaatii.

Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää versiota, jossa palkkia ei ole. Tekstin ja tunnuksen väri tulee valita taustan kontrastin mukaan.

TIEDOTTEET

ILMOITUKSEN OTSIKKO TÄHÄN

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis at vero eros et accumsan et iusto.

Lisätietoa:
 Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat.

ILMOITUKSEN OTSIKKO TÄHÄN

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat.

Lisätietoa:
 Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation lobortis nisl ut aliquip ex consequat.

ILMOITUKSEN OTSIKKO TÄHÄN

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis at vero eros et accumsan et iusto.

Lisätietoa:
 Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat.

ILMOITUKSEN OTSIKKO TÄHÄN

ALAOTSIKKO TÄHÄN OTSIKON ALLE

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis at vero eros et accumsan et iusto odio dignissim qui blandit praesent luptatum zzril delenit augue duis dolore te feugait nulla facilisi.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis

Lisätietoa:
 Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat.

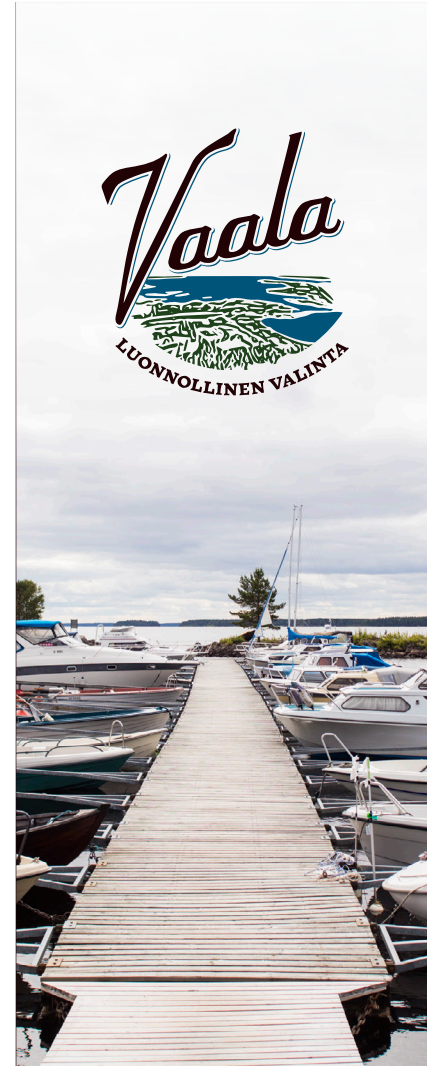
Yhtystiedot:
 Iirum laarum loorum

Esimerkkejä lehti-ilmoituksista.

Palkin ja otsikon väri voidaan vaihtaa lisäväriin.

ROLL-UP

*Kyseiset mallit eivät ole vakio-
malleja vaan esimerkkejä, miten
grafikkaa voidaan hyödyntää
roll-up:ssa.*